

Folke Bernadotteakademins svar på remiss avseende betänkandet om reform av det svenska valsedelsystemet – SOU 2026:2 710 miljoner skäl för reformer

Datum:
2026-05-18

Ert ärendenummer: Ju2026/00079

Diarienummer:
26-00123

Bakgrund

Folke Bernadotteakademien (FBA) har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet ”710 miljoner skäl för reformer”.

Delbetänkandet utvärderar det svenska systemet med partispecifika valsedlar och konstaterar att det har högt förtroende och fungerar väl för många väljare, men samtidigt är komplext och medför problem såsom ett mycket stort antal valsedlar, sårbar distribution, incidenter i vallokaler samt bristande tillgänglighet. Även risker för valsäkerheten och praktiska utmaningar, exempelvis köbildning, lyfts fram. Kommittén har i betänkandet lämnat förslag till samlade reformer av valsedelsystemet, där valadministrationen får fullt ansvar för distributionen, partivalsedlar utan kandidatnamn avskaffas och tydligare krav införs för vilka partier som får använda kandidatlistor. Syftet är att minska antalet valsedlar, förenkla för väljare och stärka systemets robusthet. Tilläggsfrågan om valbarhet och folkbokföring berörs även och kommittén föreslår ändrade regler för valbarhet för att motverka strategisk folkbokföring. Reformen bedöms ge positiva effekter men kräver längre förberedelser och kan tidigast genomföras inför Europaparlamentsvalet 2029.

Sedan 2016, då FBA fick i uppdrag från regeringen att ansvara för Sveriges personalbidrag till internationella valobservationsinsatser, har myndigheten utbildat och sänt ut närmare 1000 valobservatörer. Som både kort- och långtidsobservatörer har de deltagit i insatser, ledda av OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR), EU, the Organization of American States (OAS), och The Carter Center (TCC).

FBA arbetar med och erbjuder rådgivning och utbildning om planering och genomförande av val i konfliktkänsliga sammanhang – inklusive strategier för att identifiera, förebygga och hantera potentiella hybridattacker och våldsamma situationer som kan uppstå i samband med val.

Under 2025 deltog FBA i Valsedelskommitténs utvärderingsarbete genom att bidra med underlag samt delta i intervjuer.

Bedömning

FBA har inte några synpunkter på betänkandet, eftersom myndigheten inte anser sig direkt berörd av förslaget.

Myndigheten finner därför inga skäl att vare sig tillstyrka eller avstyrka förslagen.

Stockholm, 2026.05.18

Per Olsson Fridh

generaldirektör

Anna Norell Jennische

avdelningschef, Multilaterala
partnerskap